

Osa-alueet • Delområdena:

- 1 Suomi • Finland
- 2 Itä-Aasia • Östasien
- 3 Havualue • Barrträdssektion
- 4 Japani • Japan
- 5 Pohjois-Amerikka • Nordamerika
- 6 Eurooppa • Europa

- olet tässä • du är här
- suositeltava reitti • rekommenderad stig
- polku • stig
- metsäpolku • skogsstig
- pitkospuut • spång
- luonnonsuojelualue • naturskyddsområde
- pääopastaulu • informationstavla
- osa-alueopaste • informationstavla för delområden
- levähdyspaikka • rastplats
- Kuninkaantammentie, museotie • Kungseksvägen, museiväg
- WC • toalett
- roska-astia • sopkärl
- Tunne puut -luontopolku • Lär känna träden

Pitkääkoski • Långfors 1,88 km
Haltialan aarnialue • Tomtbacka urskog 250 m

Haltialan tila • Tomtbacka gård 1,27 km
Ruutinkoski • Grotens fors 950 m

Paloheinän ulkoilumaja • Svedängens friluftsstuga 3,3 km

Historia

Sana arboretum tarkoittaa puulajikokoelmaa tai -puistoa. 1800-luvulla aina 1900-luvun alkupuolelle asti monilla itseään kunnioittavilla kartanonomistajilla oli oma arboretuminsa. Tuomarinkylän kartanon sekä Haltialan ja Niskalan tilojen omistaja, agronomi ja maanviljelysneuvos **Jakob Kavaleff** (1870–1936) perusti 2,2 hehtaarin alueelle eksoottisten puulajien kokoelman omistamansa taimitarhan näytepuistoksi. Kavaleff piti erityisesti havupuista ja niiden erikoismuodoista. Hän hankki siemeniä ja taimia ulkomailta ja kokeili niitä taimitarhallaan sekä puulajipuistossa. Ensimmäiset istutukset arboretumiin tehtiin 1905. Omistajan kuoltua puulajipuisto hiljalleen vanheni ja kasvoi umpeen, puita kaatui ja kuoli pois.

Alue siirtyi Helsingin kaupungin omistukseen 1961. Ensimmäisiä harvennuksia umpeen kasvaneessa puistossa tehtiin 1971–72 arvokkaiden puuyksilöiden pelastamiseksi. Harvinaisen puulajistonsa ja runsaan linnustonsa vuoksi arboretumista muodostettiin luonnonsuojelualue vuonna 1984. Niskalan arboretumin viimeisin hoito- ja käyttösuunnitelma valmistui 2006. Istutustyöt aloitettiin raivaustöiden jälkeen 2009.

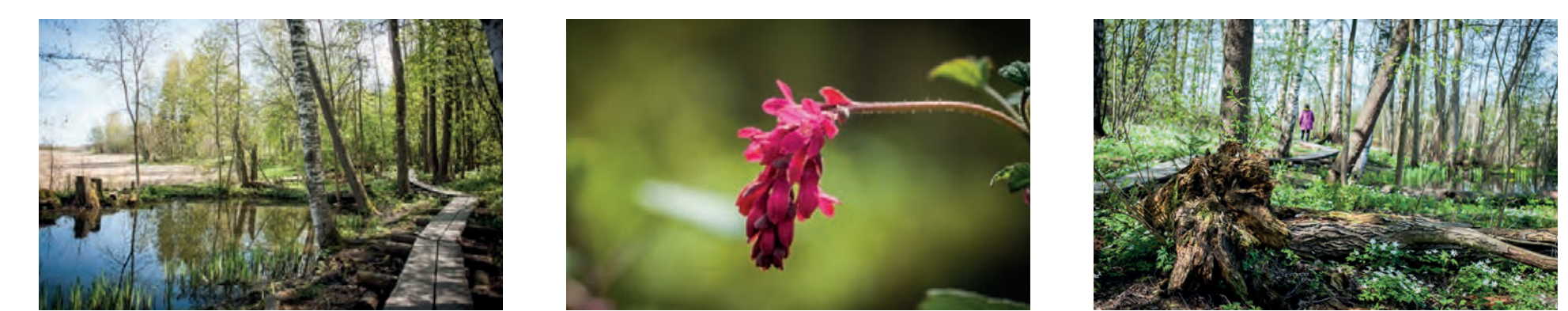
Näin tututut arboretumiin

Niskalan arboretumia kehitetään siten, että retkeilijällä on mahdollisuus nauttia alueesta kokonaisuutena tai perehtyä halutessaan yksityiskohtaisesti arboretumin erittäin monipuoliseen tarjontaan. Tällä hetkellä Niskalassa kasvaa (v. 2016) yli 750 *taksonia* eli lajia tai lajikkeita. Arboretumissa säilytetään vanhoja kasveja ja rakennusten jäänteitä kertomassa sen historiasta. Luontoarvoja korostetaan koloilla, maarungoilla ja runsaalla luontaisella puu- ja pensaslajistolla. Nämä tarjoavat suojaa ja ravintoa alueen monille eliöille kuten nisäkkäille, linnuille, hyönteisille ja sienille. Tavoitteena on metsäpuiston omainen puulajikokoelma, jossa kasvit muodostavat kerroksellisen kokonaisuuden ruohokasvien muodostamasta kenttäkerroksesta lopulta sulkeutuvaan latvukseen.

Istutetut kasvit ovat pääasiassa Kavaleffin aikaisia lajeja ja lajikkeita, eli kasveja, joita hän olisi voinut halutessaan istuttaa. Perinteisissä arboretumeissa on yleisesti vain luonnonvaraisia lajeja. Niskalassa hyväksytään myös ihmisen nimeämät, jalostuksen tai valinnan tuloksena syntyneet lajikkeet.

Arboretum on jaettu polkuverkoston avulla osa-alueisiin. Näille on kehitetty sellaisia Pohjois-Amerikan, Itä-Aasian, Euroopan ja Japanin puu- ja pensaslajeja, jotka menestyvät Etelä-Suomessa. Havupuille on perustettu oma alueensa ja yksi osa-alue keskittyy Suomen kasveihin. Sisäkäynnin läheinen kulttuurialue hedelmätarhoineen ja piknikpöytineen on arboretumin puistomainen osa.

Jokaisella osa-alueella on oma kohdetaulunsa. QR-koodi taulussa johdattaa kunkin alueen esittelykasvien kuvauksiin. Puiston vanhimmat, Kavaleffin istuttamat puut on merkitty kuvakylteihin. Aluetta kiertää myös *Tunne puut* -polku , jossa on hauskaa tietoa puista niin lapsille kuin aikuisillekin. Arboretumin keskellä, hedelmätarhan vieressä ja alueen länsilaidalla on levähdyspaikat piknik-pöytineen. Arboretumin polut eivät ole talvikunnossapidon piirissä.

Muistathan, että Niskalan arboretum on luonnonsuojelualue. Sieltä ei saa poimia kasveja eikä kasvien osia, häiritä eläimiä eikä poiketa merkityiltä poluilta. Antoisia hetkiä puiden ja muiden kasvien ihmeellisessä maailmassa!

Palaute: rakennusvirasto@hel.fi, puhelin 09 310 39000

Jakob Kavaleff

Koko Haltialan alue

Hela Tomtbacka

The Haltiala recreational area

Information in English

Historia

Ordet arboretum betyder trädssamling eller trädpark. På 1800-talet och en bit in på 1900-talet hade många herrgårdsägare med lite självrespekt ett eget arboretum. Agronom och lantbruksråd **Jakob Kavaleff** (1870–1936), som ägde gårdarna Domarby, Tomtbacka och Nackböle, anlade sin samling av exotiska trädslag på ett 2,2 hektar stort område, som demonstrationspark för den plantskola han ägde. Han tyckte särskilt mycket om barrträd av olika slag. Han skaffade frön och plantor från utlandet och experimenterade med dem i sin plantskola och i arboretet. De första träden planterades 1905. Efter ägarens död förföll trädparken småningom och växte igen, träd föll omkull och dog.

År 1961 övergick området i Helsingfors stads ägo. De första gallringarna i den igenvuxna parken gjordes 1971–72 för att rädda värdefulla trädexemplar. År 1984 blev arboretet naturskyddsområde på grund av de sällsynta träden och det rikliga fågelbeståndet. Den senaste skötsel- och användningsplanen för arboretet är från 2006. Planteringsarbetet inleddes 2009 när röjningen var klar.

Bekanta dig med arboretet

Nackböle arboretum utvecklas så att besökaren kan njuta av parken som helhet eller, om han eller hon så önskar, kan studera arboretets mycket mångsidiga utbud. För närvarande (2016) hyser Nackböle arboretum över 750 *taxa*, det vill säga arter eller sorter. I arboretet finns gamla växter och byggnadsrester som ska vittna om parkens historia. Naturvärdena främjas med hålträd, kullfallna stammar och ett rikligt bestånd av naturliga träd- och buskar. Dessa tillhandahåller skydd och näring för de många organismerna i området; däggdjur, fåglar, insekter och svampar. Målet är en skogsparklik trädssamling där växterna bildar en flerskiktad helhet, från örtväxterna i fältskiktet till det omlutande kronskiktet.

De planterade växterna är främst arter och sorter från Kavaleffs tid, dvs. växter som han hade kunnat plantera. Traditionella arboretum har vanligen bara vilda arter. I Nackböle godkänns också sorter som människan har förädlad.

Ett nätverk av stigar delar in arboretet i olika delområdena. Delområdena innehåller sådana träd- och buskar från Nordamerika, Östasien, Europa och Japan som trivs i södra Finland. En delområde har reserverats för barrträd och en för växter från Finland. Intill entrén ligger ett kulturområde med fruktträdgårdar och picknickbord, och det är den mest parklika delen av arboretet.

Varje lands- eller världsdelssektion har en skylt med QR-kod, och koden leder till en beskrivning av exempelväxter från den aktuella sektionen. De äldsta träden i parken – de som Kavaleff planterade – är försedda med bildskyltar. En stig kallad *Lär känna träden* går genom parken och erbjuder rolig information för både barn och vuxna. Mitt i arboretet, intill fruktträdgården och vid västra kanten av parken finns rastplatser med bord och bänkar för picknick. Stigarna i arboretet underhålls inte på vintern.

Kom ihåg att Nackböle arboretum är ett naturskyddsområde. Det är inte tillåtet att plocka växter eller växtdelar, störa djuren eller lämna de markerade stigarna. Alla besökare önskas givande upplevelser i trädens och de andra växternas underbara värld!

Kommentarer: rakennusvirasto@hel.fi, telefon 09 310 39000

